

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 134/18

Luxemburg, 19 septembrie 2018

Hotărârea în cauza C-41/17

Isabel González Castro/Mutua Umivale, Prosegur España SL și Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

Trebuie să se considere că lucrătoarele gravide, care au născut de curând sau care alăptează și care efectuează o muncă în schimburi care se desfășoară în parte pe timpul nopții prestează o muncă de noapte și beneficiază de protecția specifică împotriva riscurilor pe care această muncă le poate prezenta

Doamna Isabel González Castro lucrează ca agent de securitate pentru Prosegur España SL. În luna noiembrie 2014 aceasta a născut un băiat care a beneficiat de alăptare maternă. Din luna martie 2015, doamna González Castro efectuează munca într-un centru comercial, în schimburi cu un program de lucru de 8 ore, din care o parte se desfășoară în program de noapte. Ea a încercat să obțină suspendarea contractului său de muncă, precum și acordarea prestației economice pentru risc pe durata alăptării prevăzută de legislația spaniolă¹. În acest sens, ea a solicitat Mutua Umivale (societate mutuală privată fără scop lucrativ care acoperă riscurile legate de accidentele de muncă și de bolile profesionale) să îi elibereze un certificat medical care să ateste existența unui risc pe care îl prezintă postul său pentru alăptare. Întrucât cererea sa a fost refuzată, doamna González Castro a formulat o contestație care a fost respinsă. În aceste condiții, ea a formulat o acțiune împotriva acestui refuz la Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Curtea Superioară de Justiție din Galicia, Spania).

Directiva 92/85 privind securitatea și sănătatea la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează² prevede, printre altele, că aceste lucrătoare nu trebuie să fie obligate să desfășoare o muncă de noapte în timpul sarcinii și în perioada postnatală, sub rezerva prezentării unui certificat medical care atestă că acest lucru este necesar pentru securitatea sau sănătatea lor. Directiva 2006/54 privind egalitatea de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă³ prevede, la rândul său, o răsturnare a sarcinii probei. Astfel, din momentul în care o persoană se consideră lezată de nerespectarea, în privința sa, a principiului egalității de tratament și dovedește, în fața unei jurisdicții sau a unei alte instanțe competente, fapte care permit să se presupună existența discriminării directe sau indirecte, pârâtului îi revine sarcina de a dovedi că nu a existat o încălcare a principiului egalității de tratament.

Acesta este contextul în care Tribunal Superior de Justicia de Galicia a decis să adreseze întrebări Curții de Justiție. Acesta ridică, pe de o parte, problema interpretării noțiunii „muncă de noapte” în sensul Directivei 92/85 atunci când această muncă de noapte se combină cu munca în schimburi. Această instanță consideră, pe de altă parte, că s-ar putea ca evaluarea riscurilor pe care le prezintă postul doamnei González Castro să nu fi fost efectuată corect și că ar exista, în realitate, un risc pentru sănătatea sau pentru securitatea acesteia. Această instanță solicită astfel să se stabilească dacă, în acest context, este necesar să aplice regulile de răsturnare a sarcinii probei

¹ Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales (Legea 31/1995 privind prevenirea riscurilor profesionale) din 8 noiembrie 1995 (BOE nr. 269 din 10 noiembrie 1995, p. 32590).

² Directiva 92/85/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează (JO 1992, L 348, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 3, p. 3).

³ Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformă) (JO 2006, L 204, p. 23, Ediție specială, 05/vol. 8, p. 262).

prevăzute de Directiva 2006/54 și, în caz afirmativ, dacă îi revine lucrătoarei în cauză sau pârâtului, adică angajatorul sau organismul responsabil pentru plata prestației economice pentru risc pe durata alăptării, sarcina să demonstreze că modificarea condițiilor de muncă sau schimbarea postului lucrătoarei în cauză nu sunt posibile din punct de vedere tehnic sau obiectiv sau nu pot fi pretinse în mod rezonabil.

Prin hotărârea sa pronunțată astăzi, Curtea declară, în primul rând, că Directiva 92/85 se aplică unei situații în care lucrătoarea în cauză efectuează o muncă în schimburi, din care doar o parte în timpul programului de noapte. Curtea observă, mai întâi, că Directiva 92/85 nu conține nicio precizare cu privire la conținutul exact al noțiunii „muncă de noapte”. Ea arată că, din dispozițiile generale ale Directivei 2003/88 privind organizarea timpului de lucru⁴, reiese că o lucrătoare care efectuează o muncă în schimburi, din care doar o parte în timpul programului de noapte, trebuie considerată ca efectuând o muncă pe „timp de noapte” și, prin urmare, trebuie calificată drept „lucrător de noapte”. Curtea constată că dispozițiile speciale ale Directivei 92/85 nu trebuie interpretate nici într-un mod mai puțin favorabil decât dispozițiile generale ale Directivei 2003/88, nici într-un mod contrar finalității Directivei 92/85, care este întărirea protecției de care beneficiază lucrătoarele gravide, care au născut de curând sau care alăptează. Curtea adaugă că, pentru a beneficia de această protecție în cadrul muncii de noapte, lucrătoarea în cauză trebuie să prezinte un certificat medical care să ateste că aceste măsuri sunt necesare pentru securitatea sau pentru sănătatea sa. Tribunal Superior de Justicia de Galicia va trebui să verifice dacă aceasta este situația în speță.

În al doilea rând, Curtea declară că normele privind răsturnarea sarcinii probei prevăzute de Directiva 2006/54 se aplică unei situații precum cea a doamnei González Castro, din moment ce lucrătoarea în cauză invocă fapte de natură să sugereze că evaluarea riscurilor pe care le prezintă postul său nu a cuprins o analiză specifică în cadrul căreia să se ia în considerare situația sa individuală, ceea ce permite astfel să se presupună existența unei discriminări directe pe criteriul sexului în sensul acestei directive. Curtea subliniază, în această privință, că, în măsura în care Directiva 92/85 prevede că lucrătoarele gravide, care au născut de curând sau care alăptează și care efectuează o muncă de noapte beneficiază de o protecție întărită împotriva riscului special pe care îl poate prezenta efectuarea unei munci de noapte, evaluarea riscurilor pe care le prezintă postul acestor lucrătoare nu poate să fie supusă unor cerințe mai puțin stricte decât cele aplicabile în cadrul regimului general stabilit de această directivă care stabilește măsurile care trebuie luate în legătură cu toate activitățile care pot prezenta un risc specific pentru aceste lucrătoare. Curtea adaugă că această evaluare trebuie să cuprindă o analiză specifică în cadrul căreia să se ia în considerare situația individuală a lucrătoarei respective, pentru a determina dacă sănătatea sau securitatea sa ori cele ale copilului său sunt expuse unui risc. În cazul în care ar lipsi o asemenea analiză, ar fi vorba despre un tratament mai puțin favorabil al unei femei, determinat de sarcină sau de concediul de maternitate, în sensul Directivei 92/85, ceea ce ar constitui o discriminare directă pe criteriul sexului, în sensul Directivei 2006/54, care permite răsturnarea sarcinii probei. Curtea observă că se pare că evaluarea riscurilor pe care le prezintă postul doamnei González Castro nu a cuprins o astfel de analiză și că persoana în cauză a fost discriminată. Este sarcina Tribunal Superior de Justicia de Galicia să verifice dacă aceasta este într-adevăr situația. În caz afirmativ, pârâtului îi va reveni sarcina să probeze contrariul.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

⁴ Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (JO 2003, L 299, p. 9, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 3).